

Prezydenci miast metropolitalnych razem dla sektora kultury

2020-05-02

Prezydenci Gdańska, Katowic, Krakowa, Lublina, Łodzi, Poznania, Szczecina, Warszawy i Wrocławia ponownie spotykają się pod szyldem Koalicji Miast dla Kultury. W liście przesłanym do Piotra Glińskiego, wicepremiera i ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, do wiadomości premiera Mateusza Morawieckiego oraz Unii Metropolii Polskich i Związku Miast Polskich, apelują zgodnie o to, aby w chwili, gdy ogłaszane są kolejne plany ratowania gospodarki i odmrażania kolejnych jej sektorów, nie zapominać o sektorze kultury, instytucjach, organizacjach i twórcach.

Miasta natychmiast zareagowały na sytuację pandemiczną i kryzys, w jakim znalazły się różne środowiska. Wdrożono rozwiązania pomocowe i wspierające dla sektora kultury, instytucji, NGO's i indywidualnych twórców. Miasta dość szybko spostrzegły także nieprzystawalność wielu przepisów i ustaw odnoszących się do sektora kultury dla szybkiego i skutecznego reagowania. W ten sposób pojawiła się inicjatywa powrotu do dzielenia się rozwiązaniami prawnymi, organizacyjnymi oraz wymiany wiedzy w gronie miast zaangażowanych w proces ubiegania się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016.

List prezydentów powstał w poczuciu głębokiej troski o przyszłość sektora kultury gronie osób odpowiedzialnych za politykę kulturalną samorządów.

- List ten piszemy w poczuciu głębokiej troski, w gronie osób odpowiedzialnych za politykę kulturalną w naszych miastach. Wchodzimy w czas wymiany, współdzielenia się i solidarności, dlatego wróciliśmy do jednoczącej nas wokół tej odpowiedzialności Koalicji Miast dla Kultury. Koalicja zawiązana została podczas Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016. Dziś w poszerzonym gronie, we współpracy Gdańska, Katowic, Krakowa, Lublina, Łodzi, Poznania, Szczecina, Warszawy i Wrocławia, chcemy wspólnie proponować i wprowadzać rozwiązania oraz narzędzia wspierające kulturę. Dzielimy się pomysłami, jak jej pomóc, jak kreować racjonalną politykę kulturalną w czasie kryzysu tu i teraz, ale i w odniesieniu do jego następstw. Chcemy być także w nieustannym dialogu ze stroną rządową, bo bez wyraźnego wsparcia Rządu nasze lokalne programy wspierania kultury nie będą skuteczne - podkreślają prezydenci dziewięciu polskich miast we wspólnym liście.

Koalicja Miast powstała w 2016 roku, kiedy to po raz pierwszy w historii Europejskiej Stolicy Kultury współpracę podjęły miasta ubiegające się o ten tytuł. Do udziału w programie Wrocław zaprosił partnerów z całego kraju, w tym Kraków - jako Europejskie Miasto Kultury milenijnego roku 2000.

W obecnym kontekście Koalicja Miast ponownie staje się platformą wymiany doświadczeń polskich samorządów i instytucji kultury, ważną przestrzenią solidarności i współpracy. Istotnym filarem działań Koalicji jest dyskusja o samorządowej odpowiedzialności za kulturę polską, kadry kultury i kondycję sektora, którego znaczenie dla społeczno-ekonomicznego rozwoju miast jest bezdyskusyjne. Celem Koalicji jest regularne zgłaszanie inicjatyw, proponowanie narzędzi i rozwiązań formalnych, wymiana wiedzy i wspólna komunikacja. Koalicja ma nie tylko reagować na bieżącą sytuację sektora kultury w miastach, ale także zająć się projektowaniem rozwiązań długookresowych i systemowych dla kultury w samorządach lokalnych.

Wystosowany 30 kwietnia list otwarty zapowiada systematyczne działania, w dialogu i z uwzględnieniem różnic pomiędzy samorządami. Prezydenci już w pierwszym liście wskazali aż

osiem ważnych rozwiązań, mogących się przyczynić do systemowego wzmocnienia działań samorządów na rzecz utrzymania kondycji sektora kultury, instytucji i przedsiębiorstw czasu wolnego. Wśród nich znalazły się, między innymi, postulaty zwiększenia udziału samorządów we wpływach z podatku PIT i przeznaczenie uzyskanych w ten sposób środków na programy wsparcia kultury i sektora organizacji czasu wolnego, objęcia programami pomocowymi w ramach Polskiego Funduszu Rozwoju samorządowych instytucji kultury w kategorii małych i średnich przedsiębiorstw czy – analogicznie do rozwiązań przygotowywanych dla sektora turystyki – wprowadzenie „bonów do kultury”, przeznaczonych na zakup usług i dóbr kultury dla rozbudzenia popytu w tym sektorze (np. na zakup książek, biletów do kin, teatrów, muzeów, festiwale). Prezydenci podnoszą także od lat niedokończony projekt stworzenia preferencji i możliwości częściowych zwolnień/odliczeń od podatków dla przedsiębiorstw decydujących się na wsparcie działalności kulturalnej.

- Dla Krakowa życie kulturalne ma znaczenie fundamentalne. Jest częścią sukcesu miasta, zarówno ekonomicznego i wizerunkowego, jak i odnoszonego na polu budowania kapitału społecznego. Nasze miasto mieści się w czołówce europejskich liderów, przyznających na kulturę dużą część swojego budżetu. Niemniej kryzys spowodowany pandemią sprawia, że potrzebujemy rozwiązań systemowych i dodatkowych uprawnień, o czym zresztą pisałem już do Ministra Kultury kilka tygodni temu. Cieszy mnie zacieśniająca się współpraca miast także na polu kultury. Jako samorzady mamy swoją specyfikę, ale łączy nas troska o przetrwanie budowanych przez lata instytucji kultury, festiwali, centrów i ośrodków kultury. Jego przetrwanie zależy dziś także od nowych narzędzi prawnych i potraktowania sektora kultury jako kluczowego w rozbudzaniu na nowo gospodarki naszych miast, napędzaniu turystyki czy wreszcie w odbudowie więzi społecznych i optymizmu naszych mieszkańców. To będą wartości kluczowe przy wychodzeniu ze spodziewanej recesji. Tę potrzebę dostrzega wiele polskich miast, stąd wspólny apel. Obecna sytuacja pokazuje nam, jak ważna jest współpraca, jak mocno musimy zainwestować w mechanizmy wspierające sieciową odpowiedzialność za los całego sektora kultury – podkreśla Jacek Majchrowski, prezydent Krakowa.

Przypomnijmy, że od początku epidemii Kraków stara się minimalizować negatywne skutki aktualnej sytuacji dla życia kulturalnego miasta. Miasto wdraża program [„Kultura odporna”](#) – pakiet narzędzi wspierających krakowską kulturę i sektor branż kreatywnych. Prezydent Krakowa jeszcze w marcu zwrócił się do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z [apelem](#) o stworzenie narzędzi umożliwiających samorządom udzielanie realnego wsparcia dla sektora kultury. Właściciele kamienic, w których prowadzona jest działalność kulturalna, prezydent poprosił o solidarność z najemcami, księgarniami, kinami czy teatrami nieinstytucjonalnymi (dodatkowe informacje można znaleźć [tutaj](#)).

Miasto zrealizowało także badanie „Krakowska kultura w czasie epidemii COVID-19” diagnozujące sytuację sektora kultury i branż kreatywnych – najważniejsze potrzeby i najpilniejsze wyzwania sektora związane z epidemią, wskazujące na trudną sytuację wielu organizatorów i twórców (szczegóły [tutaj](#)). Kultura jest ważnym elementem przygotowanej kampanii [„Bądź turystą w swoim mieście – zwiedzaj Kraków”](#), opierającej się na budowaniu nowej, zrównoważonej wizji turystyki, w której mieszkańcy, wchodząc w rolę turystów, odkrywają na nowo swoje miasto i jego kulturowe bogactwo.

**Magiczny
Kraków**

[List Koalicji Miast dla Kultury \[PDF\]](#)